N^ER 35. z Warszawy Roku 1795. d. 5. Maia we Wtorek.

KORRESPONDENT WARSZAWSKI y ZAGRANICZNY.

Zalecenie.

BUKSHEWDEN General Maior &c. Maiąc sobie doniesiono, iż nie tylko w okolicach Warszawy, ale i innych mieyscach po placach bydło i konie zdechłe nie zagrzebane leżą, a ztąd pochodzący fetor i szkodliwe zdrowiu exhalacye, osobliwie w teraznieyszey ciepłey porze, niebeśpieczne za sobą pociągnąć mogą choroby; przeto chcąc takowym szkodliwym dla zdrowia ludzkiego ſkutkom zapobiedz; zalecam wszyſtkim Kommiſsyom porządkowym w kraiu pod rządem moim będącym, ażeby ci wspólnie z smotrytelami woiennemi, wszyſtkim dobr i domow Poſsesorom, iak naysurowiey zalecali, iżby ci *respective* w swych possesyach, naydaley w przeciągu 6. dni od odebrania ninieyszego urządzenia wszelką zdechlinę, zprzątnąć, i należycie zagrzebać kazali, ktoby zaś takowemu urządzeniu sprzeciwić ważył się, takowy sądownie doniesiony, przykładnie ukarany być ma, które moie urządzenie, aby nie zwłocznię uſkutecznione zoſtało, Kommiſsarzom Porządkowym, i Smotrytelom woiennym, z użyciem nawet pomocy woyſkowey iak nayściśley zalecam, a dla publiczney wiadomości przez gazety ogłoszone mieć chcę. Dan w Warszawie d. 4. Maia 1795. R. BUKSHEWDEN.

Z Wilna d. 9. Kwietnia. Odprawił się tu pogrzeb dnia 26. przeszłego Mca, Xcia *Massalſkiego* Biſkupa Wileńſkiego porządkiem naſtępuiącym: Po sprowadzeniu z Warszawy poſtawione było ciało do konduktu w Kościele S. Nikodema w trunie mahoniowey w kształcie dwuch wazonow od końcow zrobioney. Do assyſtencyi zadeterminowano wszyſtkie Duchowieńſtwo Swieckie i Zakonne, które w ułożoney regularnie paradzie szło przed ciałem otoczone licznym Zołnierzem Rossyiſkim w przytomności ſamych Generałow i kommendanta Miaſta. Przy exportacyi ciała pierwsza była mowa żałobna w Kosciele S. Nikodema, druga przed Kościołem S. Kazimierza przez JP. Xdża *Biernackiego* Proboszcza tegoż Kościoła, trzecia w Kościele S. Jana przez JX. *Pilchowſkiego* Suffr: Wileń: Nazaiutrz po zwykłych wigiliach i Mszy odprawioney przy wyborney Muzyce, miał żałobną mowę JP. *Hornowſki* przeszły Kommissarz zeszłego Xcia.

Katafalk przez JP. *Gucewicza* Architekta przyozdobiony okazywał wysoką piramidę malowania fioletowego w kształcie marmuru. W śrzodku tey piramidy zrobione było okrągławe wydrążenie dla wſtawienia trunny.

Widzieć się dały w śliczney ſtrukturze w kagańcach i lampach do koła rozſtawionych licznego światła ozdoby. Niesiono z tamtąd ciało w odkrytey trunie, i w grobie

zwyczaynym Biſkupow Katedralnego Kościoła Wileńſkiego pochowano.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

ANGLIA.

Z Londynu d. 14. Kwietnia. Powrócił tu zawczora Pan *Dietrich* z *Berny* Miaſta Szwaycarſkiego, i donioſł o zawartym pokoiu między Francuzką Rzpltą i Prussakami. — Sądzą, iż gdy druga woienna Potencya od związku przeciwko Francyi odſtąpi, nieomylnie powszechny w Europie naſtąpi pokoy.

Acz w Irlandyi zdawały się iuż nieco uśmierzać rozruchy, iednak znowu niebeſpieczeńſtwo nowych zachodzi.

Pan *Grattam* uczynić ma wniosek prawa do tamecznego Parlamentu dla Dobra Irlandzkich Katolikow.

W *Portsmouth* i *Plymouth* ieszcze trwaią niesnaſki między żołnierſtwem i Mieszkańcami. — Zołnierze przymusili Rzeźników i Piekarzow mięso i Chleb tą ceną iaka się im podobała przedawać. Gdy zaś nic na rynek przywożonym nie było, znowu zaczęto lękać się, aby tumulty ieszcze większe nie powſtały. Lecz przecie rząd nasz przedsięwziął mocne śrzodki do uśmierzenia takowych niespokoyności.

Także w *Lancaſter*, *Neucaſtle*, i w innych mieyscach dla drożyzny żywności wszcze-

ły się zamieszania. — Tuteysze Rolnicze Towarzyſtwo dla zabieżenia trafić się mogącemu niedoſtatkowi, wyznaczyło nadgrody 50. Gwineow, ktoby tego lata 20. morgow, które ieszcze uprawne nie były, Kartoflami zasiał.

Cesarſki Konsyliarz Hrabia *Pergen* z Wiednia tu przybył dla ukończenia interessu względem pożyczki dla Cesarza. — Miał tenże różne Konferencye z Panem *Pittem*.

Dla przeszkodzenia naszym Fabrykantom wymykania się do Ameryki urządzono, aby żaden Amerykańſki Okręt z Anglii nie odpłynął, któregoby Kapitan niedowiodł, że nie ma żadnego z Angielſkich Poddanych na okręcie, i któryby nie był opatrzony Paszportem od Sekretarza Policyi.

Do Jrlandyi 15. tysięcy woyſka iuż ieſt w pogotowiu płynąć.

Markis *Cassaleur* oczekiwany tu Miniſtrem Hiszpańſkim na mieyscu Markisa *del Campo*.

Eſkadra, która pod kommendą Vice-Admirała *Duncan* na morzu pułnocnym krążyć ma, ſkłada się z 8. liniowych okretow, tudzież 12. uzbroionych wschodnio-Indyiſkich kupieckich okretow, i z 8. Fregat.— Każdy Okręt wschodnio-Indyiſki nosi 56. Armat.

Xiąże *d'York* wydał ordynans, aby wszyscy officerowie bez żadney excepcyi tak ci, którzy w obcych korpusach zoſtaią, iako i owi, co w domach bawią, niezwłocznie do swych korpusow powracali.

Czynności Parlamentu.

Równie w wyższey Izbie, iako i niższey iednomyślnie postanowiono, aby podać Królowi adress dziękuiący za zaślubienie następcy Tronu, a drugi Królowi i Królewey za zaślubienie Xcia *Wallii.*

W Piątek wniosł Pan *Dundas* w niższey izbie, aby Admirałowi *Hotham*, i wszystkim Officerom Angielskiey Flotty na śrzodziemnym morzu za ostatnie zwycięstwo i usługę, którą Oyczyźnie uczynili, gdy nieprzyiacielską Flottę znacznie nadwątliły, publicznie imieniem Narodu oświadczona była wdzięczność, i podziękowanie. — Co też postanowiono.

Gdy wczora Hrabia *Spencer* w wyższey izbie wniosł propozyczyą o Adressie dziękczynienia Admirałowi *Hotham*, powstał Lord *Lauderdale*, i rzekł: że ieszcze iest rzeczą nie pewną, czy tę bitwę prawdziwym można nazwać zwycięstwem. Trzeba wprzód wiedzieć doskonale, za co mamy dziękować Admirałowi *Hotham*. Lecz odpowiedziano, iż niewątpliwe iest zwycięstwo, i adress większością głosow postanowiony.

B E L G I U M.

Z Antwerpii d. 12. Kwietnia. Umyślny Brabański z Paryża tu przybyły z depeszami posłaniec doniosł, o bardzo pomyślnych wiadomościach względem otwarcia *Skaldy*. Już tu rózni kupcy z wielu okolic ziachali się dla naięcia sklepow i mieszkań,

a między temi znayduie się ieden zacny człowiek, o którym powiadaią, iż ten wysłany iest od Amerykańskich wolnych Stanow, i iako Agent onych sprawować interessa handlowe będzie. Przybywaią ustawnie tu rzeką *Skalda* tak większe, iako i mnieysze Okręta, które opatruią nas wszelkiemi do życia potrzebami. Tym większą te nam sprawuią pociechę, im nieznośnieyszy dla zimy tęgiey mieliśmy niedostatek. Za pewną rzecz utrzymuią, że większa część woysk Francuzkich w Hollandyi konsystuiących wkrótce do Francyi powróci. Duch niespokoyności utrzymuie się ieszcze nie tylko we Flandryi, ale nawet i w naszey Brabancyi. Wszakże pochwytano iuż podżegaczow, których pociągnięto do odpowiedzi. — Zwraca się więc każdy do spokoyności, i iednomyślnego umysłow połączenia.

FRANCYA.

Z Paryża d. 12. Kwietnia. Plan do Konwencyi podany, aby całą Massę assygnatow zciągnąć, i na wszystkich dobrach nieruchomych Rzpltey one hypotykować. Summa cyrkuluiących teraz assygnatow wynosi 8,000. millionow, nieruchome zaś Dobra całey Rzpltey szacowane są na 80,000. milionow; zostaie więc Dóbr ieszcze na 72. tysiące millionow nie onerowanych. A zatym, odciągnąwszy 9tą część, to iest 8,000. milionow na których assygnaty hypotekowane będą, bespiecznie Dzierżawcy

Dobra nieruchome za Kontraktami trzymaiący zamienią ieśli się podoba na assygnaty gotowe pieniądze. Do takowego więc zmierzaiąc układu, podano Deputacyi skarbowey 12. Proiektow, iakimby sposobem assygnatow massę nayłatwiey zmnieyszyć. Różni utrzymuią różne śrzodki za naylepsze.

Powiatowi *Avesnes*, który w czasie ostatniey kampanii wiele ucierpiał, wyznaczono dla zapomożenia się od Konwencyi 3. miliony.

W *Brest* aresztowani Angielscy niewolnicy zabrali się do ucieczki, lecz gdy się nieudał im zamyst, w ścisleyszy areszt są pobrani.

Tamże bunt przytłumiono, który tameczni wyrobnicy wszczeli.

Dekret aresztu na *Cambona* iaką w Publiczności radość sprawił, trudno wyrazić. Mówi ieden Zurnalista: iż lubo *Cambon* w rachunkach tak był nadzwyczaynie biegły, iż się nicht z nim dotąd nie wyrównał, iednak choćby 100. ieszcze lat żył, przecieby nie potrafił zliczyć owe nieszczęśliwości, których on przez niegodziwe ze skarbem Francyi swe postępowanie, był istotną przyczyną.

Jego nieoszacowana połowica wyśmienicie teraz może powrócić do stanu swego dawnieyszego, to iest do usług nienaygorszey Kucharki, gdy iey zwłaszcza piękne nadzieie zaślubienia do skutku nie przyszły.

Z dziewięciu Deputowanych, przeciwko którym dnia 5. wypadł Dekret aresztu, 5. uciekło, lub się w zakącie gdzie skryło, a między temi iest *Cambon* i *Thuriot*. *Granet* zaś, *Crassoux*, *Lecointre*, i *Maignet* aktualnie zostali aresztowani, i w nocy na 7my dzień do Prowancyi są transportowani.

Dekret Nigrytom nadaiący wolność wielkie nieukontentowanie sprawił w Obywatelach *Cayenne*. Sądzą się oni za zruynowanych przez nadaną tamtym nie wczesną wolność.

Merlin de Thionville, *Barras*, i *Anguis* mianowani Generała *Pichegru* Adiutantami, otrzymali uwolnienie od służby po przywróceniu zupełnym w Paryżu spokoyności.

Kommissya ustanowiona z 21. osob względem Processu *Barrera* i towarzyszow iego złożyła swe urzędowanie. Akta iey złożone są w Deputacyi ocalenia.

Konwencya uznała za aktualnego Weneckiego Ambassadora Pana *Querini*. „Wspo„mniony Ambassador (mówił *Merlin de Douay* „d. 7. w Konwencyi) chce iako Szlachcic „w Paryżu rezydować. Ten osobliwszy „zaszczyt nie powinien was zadziwiać. We„necya ma tylko Ambassadorów i Rezyden„tow. Pierwsi bywaią obierani z 10. Szla„chty, a drudzy z obywatelstwa. Rzecz„pospolita Wenecka iedynie dla tego Szla„chica za swego Posła w Paryżu obrała, „iż chce okazać wysoki szacunek dla Rze„czypospolitey Francuzkiey.“

Dnia 8. na Sessyi Konwencyi Pan *Roux* doniosł Konwencyi o wzmagaiącey się pogłosce, którą źle myślący rozsiewaią, iakoby Paryż miał być wkrótce w naywiększym niedostatku wszelkiey żywności. Doniosł potym za rzecz pewną, iż wiele okrętow ładownych zbożem do *Dunkierki* przybyło. Dodał: iż wkrótce będzie lepiey, nie trzeba mi się więcey nadtym rozszerzać, tylko moment cierpliwości, a dostatek wszystkiego nadgrodzi obficie oczekiwanie nasze.—Nieprzyiaciele wolności znaią, iż pokoy zawarty szczęście i dostatek przynosi, dla tego staraią się onemu przeszkodzić, ale negocyacye iuż z wielą Potencyami są w robocie. Potencye zagraniczne mocno potrzebuią także pokoiu. — Anglia musi dla siebie starać się zboża choćby za naydroższą cenę, a Niemiec położenie co do żywności, daleko iest przykrzeysze niżli nasze.

Pelet w mowie dnia 8. w Konwencyi o politycznym Francyi składzie mianey twierdził, iż wątpić o tym nie można, że Austrya chce znowu Niderland odzyskać. I dla tego w stanie obrony utrzymuie swe woyska przy Renie. Zwróćmy więc pilne oko na wszystkie Cesarza obroty, a spieszmy się znikczemnić Austryi wszelkie nadzieie, i conayrychley zaiąć Lombardyą. Potym proponował, iż nie iest dobrze 44,000. utrzymywać Municypalności we Francyi, a przeto doradzał iednę tylko mieć na Gło-

wnym każdego Kantonu mieyscu, toż doradzał, aby dla assygnatow oznaczyć istotną Hypotekę, i aby we wszystkich Miastach giełdy były otworzone. Wszystkie te Proiekta odesłano do Deputacyow.

HISZPANIA.

Z Barcellony d. 14 Marca. W tych dniach na rozkaz Królewski wszystkie Hollenderskie okręta w Hiszpanii będące wzięto w sekwestr; atoli edykt Królewski wyraza, iż embargo na wspomnione okręta włożone nie iest z względu, aby one Hiszpania chciała sobie przywłaszczać, ale iedynie w celu zabeśpieczenia własności Hiszpańskich w Hollandyi będących, póki się nie dowie rząd, iakie w tey mierze prawidła Hollandya przedsięwzięła.

HOLLANDYA.

Z Dewenter d. 8. Kwietnia. W naszych gazetach dzisieyszych zawiera się następne uwiadomienie:

Gdy zle myślący i spokoyność publiczną w zamieszanie chcący wprawić, dobrych obywatelow Prowincyi Over Yssel trwożą, i prawie do rozpaczy przywieść usiłuią, gdy złośliwe roznoszą wieści, że bracia nasi Francuzi tę Prowincyą opuszczaią, aby one poddali woyskom Pruskim, tedy my Reprezentanci wolnego ludu Dewenter uwiadomieni od Francuzkiego Generała Damme, który się teraz w Mieście naszym znayduie, mamy za powinność nie tylko w Gazetach zupełnie zaprzeczyć tak niegodziwym

pogłoſkom, ale też razem zapewnić miłych współ-braci naszych zwiedzionych rozsianemi przez intrygantow fałszywemi wieściami, iż Francuzi nie zaprzeſtaią mocną przez coraz świeże przybywaiące woyſka linią wzdłuż granicy Prowincyi naszey ſormować, i że pod karą śmierci zakazano ieſt w czasie zaprzeſtania krokow nieprzycielſkich między Francuzką i Pruſką armią, na territorium którey kolwiek naſtępować ſtrony.

Z Dewenter dnia 17. Kwietnia. Pogłoſki względem wpływu, który Francuzka Rzeczpospolita tak co do lądowey iako i morſkiey potęgi Rzp tey naszey odtąd mieć będzie, ieszcze są barzo nie pewne i rozmaite. Jedni utrzymuią, iż Francuzi żądaią, aby Batawſka Armia i Flotta wspólnie z Francuzką działała, zawsze atoli pod dowodztwem Francuzkich Kommendantow, drudzy twierdzą, iż dodania tylko doſtateczney siły tak lądowey, iako morſkiey żądaią, a po zgodzeniu się na wyż rzeczone punkta, prędkiego zwołania Konwencyi Narodowey chcą w kraiu naszym i powszechnego uzbroienia ludu Batawſkiego.

Gdy Kuryer z Paryża dnia 15. Aprylа przybył do Hagi donosząc o podpisaniu w Bazylei pokoiu między Francyą i Prusakami, tymczasowi Reprezentanci Hollandyi zgromadzili się extra ordynaryinie, a Prezydent uwiadomił wszyſtkich o tym pokoiu.

W proklamacyi do obioru nowey municypalności w Amszterdamie prawo głosu obywatelskiego następnym sposobem opisane.

1mo. Każdy męszczyzna rodak, maiący lat 25. albo więcey, który przynaymniey 3. roki sprawował urząd w Amszterdamie, może wotować.

2do. Te osoby, które od Roku 1787. opuściły to Miasto, a teraz znowu powróciły, maią także prawo wotowania.

3tio. Wszyscy, którzy lat 18. liczą, a w woysku służyli, maią głos wotowania. Następne zaś przyczyny tamuią prawo wotowania. Choroba, ieśli kto w kurateli zostaie, bankructwo, kryminalne więzienie. Osoby Duchowne, i Officyaliści tak kraiowi, iako i miasta, iako też, którzy przysięgli obcym potencyom, albo w służbie zagraniczney zostaią, nie mogą być obrani za członki municypalne, chociażby się uwolnili z swych obowiązkow, albo się sami onych zrzekli. Zaden także z woyskowych nie ma głosu. Ociec i syn, dziad i wnuk, ani też dway bracia razem w municypalności zostawać nie mogą. Nowy Magistrat składać się ma z 60. członkow, z których corocznie połowę ma odstąpić. Każdy, który członkiem obrany zostanie, musi uroczyście przed Bogiem przysiądz, iako w swym urzędzie według ckarakteru i uczciwości maiąc iedynie wzgląd na interess Obywatelstwa sprawować się będzie. W Dockum Elektorowie i wotuiący maią obia-

śnienie podpisać, że dawną formę rządu uznaią za przeciwną i szkodliwą interessowi obywatelskiemu, i że godności Sztadhuderowskiey wiecznie się zrzekaią, i onę na zawsze kassuią, także iż prawo człowieka i prawo obywatela ile możności szczerze, święcie i nie naruszenie utrzymywać będą, i że od nikogo żadnych darow, lub korrupcyi nie przyimą, w celu dania swego za kim głosu.

Stronnicy domu Xiążąt Oranii i dawney Konstytucyi, oraz ci, którzy przed ninieyszą rewolucyą zostawali w rządzie tak długo maią być od wszelkich urzędow oddaleni, póki przyszła Konwencya Narodowa nie wyda względem nich iakowych urządzeń.

Z Hagi d. 19. Kwietnia. Poseł Hollenderski obywatel Blaaw przybył tu z Paryża. Ten upewnia, iż w krótce niepodległość Batawow uznaną będzie od Rzpltey Francuzkiey. Wspomniony Poseł powrócił ztamtąd jedynie w celu powzięcia nowych instrukcyi w okoliczności układanego aliansu, który ma być między obudwyma Narodami zawarty, aby mogła zobopolna przyiaźń, i handlu wzaiemnego nastąpić wolność.

Już Stany generalne deliberuią nad takowemi instrukcyami. Te lubo my ieszcze w utaieniu mieć chcemy, piszą już atoli w publicznych wiadomościach.— *Z Zwoll* pod datą d. 12. Kwietnia

Ze Obywatel Blaaw przywiozł ultimatum Francuzkiey Rzpltey w okoliczności Hollandyi, czego Rzplta Francuzka żąda od Batawow dla uznania ich za niepodległych i dla zawarcia ściſłego z niemi pokoiu. Żądanie Rzpltey Francuzkiey zawiera się w naſtępuiących punktach.

1mo. Rzplta Francuzka oddaie wszyſtkie zdobyte Miaſta i kraie nazad, które należały do Rzpltey siedmiu Prowincyi ſkonfederowanych, wyiąwszy pograniczne Miaſta, to ieſt Maſtrycht, Venlo, Breda i Bergen-op-Zoom razem z ich torritoriami. Kraie zaś leżące przy obu brzegach rzeki Honds, iako to przy prawym brzegu wyspy Süd-Beverland i Walcheren, a na lewey ſtronie kraie Flandryi maią póty zoſtawać w poſsesyi Francuzkiey, póki los onych roztrząśniony nie będzie, a ten zależeć ma od losu Niderlandu Auſtryackiego.

Wszyſtkie kraie na tey ſtronie Renu i Waal, maią być oddane Hollendrom, wyiąwszy te, które się z tamtey ſtrony tych Rzek znayduią, a takowe maią być przez woyſka Francuzkie do dalszego czasu zaięte.

2do. Tak Francuzi, iako Batawowie, czyli Hollendrzy, maią używać wolney żeglugi nie opłacaiąc naymnieyszego cła na rzece Skaldzie, Renie, i Mozie, i na ich zatokach, aż do samego uyiścia w morze.

3tio. Batawowie maią wszelkie unkoszta woienne Rzpltey Francuzkiey dla ich intereſsu podięte zwrócić. Ta atoli zapłata

może być przez przyiacielſkie umówienia się, czyli ugodę odſtąpiona w części. Batawowie atoli niezwłocznie 20. milionow liwrow w gotowych pieniądzach, albo w dobrych wexlach Francyi wypłacą.

4to. Rzplta Francuzka niepodległość i samowładność Batawom przyzna.

5to. Francya z Hollandyą zawrze traktat zaczepny i odporny.

6to. Francuzi i Batawowie nie maią żadnego traktatu pokoiu, lub innych iakowych traktatow, bądź handlowych, bądź granicznych z kimkolwiek żawierać, nie oświadczywszy się przed sobą i nie powziąwszy rady na wzaiem od siebie.

NIEMCY.

Z Heidelbergi d. 18. Kwietnia. Xże Cieszyńſki złożył naywyższą Kommendę tak nad Cesarſkim, iakoteż i Rzeszy Niemieckiey woyſkiem. Cesarz na prożby tego Xcia, aby uwolniony był od ſłużby, dał na to pozwolenie. Generał Clairfait woyſk Auſtryackich i Niemieckich na iego mieyscu obiął Kommendę, do ktòrey należą wszyſtkie armie na prawey ſtronie Renu i pod Moguncyą ſtoiące.

Z Frankfurtu d. 19. Kwietnia. Konsyliarz Langrafa Heſsenkaſselſkiego P. Waitz maiący inſtrukcye od Dworu swego do zawarcia pokoiu z Francyą, przeieżdżał tędy do Bazylei.

Xże Biſkup Spireńſki znowu ſkargi zanosił w Ratyzbonie przeciw Korpusowi Xcia

Condé ftoiącego dotąd w iego kraiu na kwaterach.

Oftatnie z Turcyi doniesienia opisuią niedoftatek znaczny tam żywności, ztąd prawie po całym kraiu rozruchy. Porta co nayrychley wyfłała 20. płafkich okrętow do Egiptu dla sprowadzenia ztamtąd zboża, którego w tym kraiu taka obfitość była tego Roku, iakiey od naydawnieyszych nie pamiętaią czasow.

Adryanopol i Smirna malkontentami są napełnione. Wyfłała wprawdzie Porta na uśmierzenie burzących się niektóre dywizye woyfka, lecz te silnieyszey nie potrafiły dotąd ufkromić buntownikow.

W Ł O C H Y.

Z Liworny d. 7. Kwietnia. W Fortecy Neapolitańfkiey Gaiette fkoro poftrzeżono dwuch Francuzkich Officerow udaiących się za Toulońfkich emigrantow, iż tameczney Fortecy plan okryślić i głębokość wody w portach zmierzyć ftarali się, wziąć ich do aresztu zabierano się, ci widząc aresztowania siebie niebeśpieczeńftwo, prędko umknęli, a Plac Maior, który znimi był w porozumieniu, aresztowany zoftał.

Francuzka we Włoszech ftoiąca armiia pod Kommendą Generała Kellermann, iuż się wyruszyła. Z ftrony sprzymierzonych takoż poczynione są przygotowia do otwarcia kampanii. Główna kwatera do Basco przy Alexandrya przeniesiona będzie.

DADO-

DODATEK Do... N^RU 35.

KORRESPONDENTA
WARSZAWSKIEGO y ZAGRANICZNEGO
we Wtorek d. 5. Maia Roku 1795.

Z Chełma d. 15. Kwietnia. Wyszły tu Cyrkularze, czyli Obwieszczenia z podpisem Generała Maiora *Streym.*

1wszy. Aby podług praw, i zwyczaiow dawnych Papier ſtęplowy był używany, z tym dodatkiem, iż po drugiey ſtronie Arkusza ſtęplowanego Papieru ma bydź wybity Orzeł Cesarſki.

2gi. Przykazuiący surowo, iżby Obywatele wszelką u siebie woyſkową broń znayduiącą się, iako też i mundury insurgenckie oddawali do naywyższych kommend. Przy tym, ażeby naymnieyszego żadnego podobieńſtwa nieokazywali do insurekcyi, inaczey za dowiedzeniem się, nie zważaiąc na ſtan i kondycyą Osob, przez woyſkowy ſąd kryminalnie sądzeni będą.

3ci. Pozwalaiący otwarcie Sądow Ziemſkich ſtosownie do Prawa Grodzieńſkiego, z tą tylko szczegulnie odmianą, aby Pozwy wychodziły pod imieniem Sądu Ziemſkiego Rządem teraźnieyszym utwierdzonego.

Także od Kommissoryatu tuteyszego Chełmſkiego wyszły w tym czasie Palety na żyto, do samych tylko *Dominiow*, czy-

li Dworow, nakazuiące dostarczenie po kilka aście garcy z każdego Dymu, ato do Magazynu w Miasteczku *Siedliszczu* założonego.

ANGLIA.

Z Londynu d. 17. Kwietnia. Długośmy powątpiwali o zawartym pokoiu między Francuzką Rzpltą i Prussakami, wczora iednak przeświadczyły nas o nim świeże Gazety Francuzkie.

W *Exester* wielki bunt wszczął się między Pospolstwem dla nazbyt wysokiey ceny żywności. — W Irlandyi miał wybuchnąć na nowo rozruch wielki dla przeszkodzenia Katolikom wolności od nich żądaney. Oczekuiemy świeższych doniesień o tamecznych wypadkach z Poczty dzisieyszey.

Pan *Pitt* mocno chory na podagrę, nie może znaydować się w Parlamencie, i zbiiać wszelkie w brew przeciwne sobie zdania.

Gdy Król i Królowa w tych dniach z przeiazdzki powracali do zamku wporze właśnie iuż obiadowey, gdzie się znaydowała Familia Sztadhudera, i Xżna *de Wallii*, zebrało się znaczne mnostwo ludu, a między tym było też dwoch Kwakrów, z których ieden zbliżaiąc się do Monarchy zdiął kapelusz, i miał następną mowę do Króla: „N. P. przyszedłem oświadczyć podziękowanie za łaski świadczone dla ludu, i „winszować szczęścia w domu twoim przy

„ninieyszych wesołych okolicznościach. —
„Ale Królu przyłoż się szczerze do poko-
„iu powszechnie żądanego, a Bóg cię bło-
„gosławić będzie.

Krol acz słuchał go łaskawie, nic iednak nieodpowiedział.

Głoszą też niezawodnie o nastałym pokoiu między Francyą i Hiszpanią, dodaią, iż między innemi kondycyami zawiera się i ta, iż Hiszpania ustępuie Francuzom części swey na wyspie *St Domingo*.

Obrazy zbioru Pana *de Calonne* lepiey się przedaią, niźli mniemano. Za Obraz N. Panny przez *Guido Reni* malowany, wzięto 700. Gwineow, (około 1,400. czer. złł:) Za obraz Cyganki przez *Morillo* tyleż. Za obraz Dawida niosącego głowę Goliata, tudzież za Jakuba i Rebekę przy zdroiu przez *Pussina* za każdy po 500. Gwineow. Sławnych atoli Hollenderow i Belgow naydrożey przedawane były obrazy, bo po 800. i po 1,000. Gwineow płacono. Jednak z tey kollekcyi szacowaney do 60. tysięcy F. S. (2,400,000. złł:) ledwie można będzie przez aukcyą zebrać do 40. tysięcy F. S. (to iest: 1. million 600. tysięcy złł.)

FRANCYA

Z Paryża d. 14. Kwietnia. W Niedzielę Wielkonocną dnia 5. t. m. obrządki Katolickiego Kościoła odprawowały się po wielu mieyscach Paryża, dokąd mnostwo ludu, a naywięcey zbiegało się Niewiast. To nabożeństwo aż do wylania radośnych łez

przyczyną było między niektóremi Obywatelami wielu wesołości znaków, i wzaiemnych podarunków. Zartowali niektórzy, że w tym roku podług nowego Kalendarza Francuzkiego przypadło na wielki Piątek bukowe drzewo, na wielką Sobotę kura, a na samą wielkanocną Niedzielę sałata.

Sklepy kupieckie tego dnia w Paryżu były pozamykane.

W ostatnich dniach Wielkanocnych uważać można tę osobliwość, że ieden z Reprezentantow Konwencyi Biskup *Gregoire* miał Mszą pontyfikalnie przy wielkim zgromadzeniu słuchaiących.

Na sessyi dnia 7. Kwietnia *Lakanal* przyniosł do Konwencyi Proiekt szkół centralnych, aby się takowy znaydował w każdym Departamencie. A gdy tenże Reprezentant imieniem Deputacyi instrukcyi publiczney podał propozycyą, aby 5. Reprezentantow było wyznaczonych, którzyby w całey Rzeczypospolitey mieli dozor Edukacyi Narodowey, a osobliwie, aby szkoły pierwiastkowe i centralne w 5ciu Departamentach miały swoich Kommissarzy Edukacyinych. Wzięto do deliberacyi.

Z Strażburga d. 10. Kwietnia. Generał *Kleber* wybieraiący się odiachać do Armii *Sambre* i *Mozy* odebrał rozkaz iechać do Armii pod Moguncyą stoiącey, i tam utrzymywać kommendę, póki Generał *Pichegru* nie powróci. Pokoy z Prussakami wczora uroczyście przy odgłosie trąb publikowano.

Z Havre d. 1. Kwietnia. Rozgłoszono tu, i we wszystkich okolicach to Miasto otaczaiących dnia 8. Germinal, to iest 28. Marca, iakoby wzystkie w całey Francyi Municypalne Miasta odebrały od Konwencyi pakiet zapieczętowany lakiem czarnym z rozkazem, aby takowy nie był otworzony, chyba 30. Marca o godz: 9. z rana. Głoszono, że w tedy allarm generalny uderzą, a wszyscy obywatele obowiązani będą pod bronią stanąć, i że takowa proklamacya o iedneyże godzinie we wszystkich całego kraiu Miastach ogłoszona zostanie. Dodawano, iż pod karą śmierci nie wolno przed wyznaczonym dniem i godziną owego pakietu nikomu otworzyć. Lubo takowa boiaźń od iakiegoś utworzona została Szarletana, iednak tyle między pospòlstwem sprawiła trwogi i niespokoyności, że wszystkie rozumnieyszych ludzi perswazye daremne były, aż póki, wytknięta nie upłynęła godzina. Donoszący o tym przypadku mówi, źe nie chce wypisywać iakie były podeyrzenia względem nastąpić maiących zdarzeń, i iakich żądali iedni, drudzy byli w boiaźni, aby uskutecznione nie zostały.

HOLLANDYA

Z Amszterdamu d. 20. Kwietnia. Wydano tu proklamacyą, dnia 3go t. m. w którey ogłoszona iest w 7miu Hollenderskich Prowincyach tak wewnątrz, iako i zewnątrz kraiu zupełna wolność handlu. Wszakże wywoz wszelkich towarow do Anglii i należących do niey osad zupełnie iest zakaza-

ny. Także dostarczenie ammunicyi dla iakiegokolwiek bądź kraiu, oprócz iedney Francyi, zabronione iest pod zaręką iednak że wetroynasob opłacona będzie, ileby wywiezioney ammunicyi wynosiła wartość. Osobliwie broni żadney, prochu i saletry nigdzie więcey niewolno, tylko do iedney Francyi wywozić, i to przez mieszkańcow tylko samych kraiu pod warunkiem wzwyż wyrażonym.

NIEMCY.

Z Wiednia d 15 Kwietnia. Głoszą, tu iż Xiąże Wirtemberski podał tuteyszemu Dworowi Notę, w ktòrey się uskarża na krytyczne położenie kraiu swego w teraznieyszey woynie będącego, co przymusiło go złączyć się w negocyacyach Pruskiego pokoiu, iako i wielu Xiążąt Niemieckich uczyniło, spodziewa się, iż to nie w innym znaczeniu uważano będzie, iak tylko, iż Xże poszedł za swym obowiązkiem, to iest za staraniem o dobro swych poddanych. Wybito nie dawno 3. miliony pieniędzy na opłacenie armii Reńskiey, które to pieniądze maią być rożnemi transportami tam odesłane.

Podpułkownik od Indżynierow Hrabia Dietrychstein zawczora z depeszami od armii przybył. Po czym uważano, iż wraz potym wiele konferencyi odbywać się zaczęło, na ktòrych wszystkich Cesarz sam był przytomny.

Z Włoch przywiozł Kuryer wiadomość, iż w okolicy Tenda Berges ważna utarczka,

z zyſkiem Auſtryackich i Piemontſkich woyſk zayść miała.

Z Wiednia d. 17. Kwietnia. Pewną iuż rzeczą ieſt, że Cesarz do woyſka nie poiedzie, lecz 15. dnia Maia do Pałacu *Laxemburg* uda się, aby tam nayroſkoszniey-szą część Roku przepędził.

Jubileusz od Oyca S. pozwolony dnia 12. Kwietnia przez publiczną rozpoczął się processyą, którą Arcy-Biſkup Kardynał *Migazzi* z Kapitułą i licznym innym Duchowieńſtwem prowadził. Przytomni byli Cesarſtwo Ichmość oboie, Arcy-Xiąże Jozef, i dwie Arcy-Xiężniczki z wielką assyſtencyą Dworſkich przy niezmiernych ludu zgromadzeniach.

Z Wesel d. 16. Kwietnia. Wielka część woyſk Francuzkich, które ſtały dotąd w Xięſtwie Kliwii marsz swóy obróciły iedne w Xięſtwo Luxemburſkie, drugie pod Moguncyą. Obie te fortece przez Francuzow nie są dotychczas wzięte.

Z Moguncyi d. 17. Kwietnia. Dnia wczorayszego Francuzi w bliſkości tego Miaſta ſtoiący ſtraszne feierwerki wyprawowali dla okazania nadzwyczayney pociechy, którą oświadczali się być przeięci z odebraney wiadomości o zawartym szczęśliwie z Prusami pokoiu.

Oczekuią lada dzień przybycia do generalney Kwatery Generała *Pichegru*. Roboty dokoła *Moguncyi* Francuzi nieprzeſtaią, właśnie iakby się mieli do naywiększego attaku gotować, z wielką popierać usilnością.

Kwatera generalna Republikanow teraz w *Kolonii*. Woyſko nad Rzekami *Sambrą* i *Mozą* dawniey rozlokowane, teraz obróciło się po nadbrzezach *Renu* w górę spiesznym ku *Moguncyi* zmierzaiąc Marszem.

SZWAYCARYA.

Z Bazylei d. 15. Kwietnia. Dziś rano Francuzki Ambassador Pan *Barthelemy* odebrawszy Kuryera od Deputacyi Ocalenia z Paryża tuteyszemu Senatowi donioſł: że między Hiszpanią i Francuzką Rzecząpospolitą zoſtał pokoy zawarty.

DONIESIENIE.

U JP. *Nahke* w tuteyszym Saſkim Porcellanowym Magazynie, nadeszły wcale świeże naſtępuiące prawdziwe Minerałne wody, iako to:

Seydszycka gorzka — Butelka po Złł: 6.
Selcerſka — — — Butelka po Złł: 5.
Pyrmontſka — — Butelka po Złł: 8.
Spaſka — — — — Butelka po Złł: 7.
Egierſka — — — Butelka po Złł: 6,
Altwaſserſka — — Butelka po Złł: 6.

Jeszcze można doſtać tamże *Seydszyckiey* gorzkiey Soli w zapieczętowanych pakiecikach dwa złoty trzymaiących po gr: 10. *Egierſkiey* Soli w pudełkach zapieczętowanych, ćwierć funta trzymaiące, po Złł: 4. *Saſkiego* pachnacego Mydła z gorzkich Migdałów zrobionego, w flaszce po Złł: 4.

Kommissya Konkursowa za Reſkryptem J. K. Mci między ſtarozakonnym Szay Ickowiczem z Krakowa z iedney, a wierzycielami i dłużnikami z drugiey ſtrony obwieszcza wszyſtkich wierzycielow tegoż ſtarozak: Szay Ickowicza, aby się na dniu 12. Miesiaca i Roku bieżących w Kamienicy XX. Paulinow przy ulicy Długiey sytuowaney ſtawili, a to oſtatni raz.